

ската градина е само за украшение и удоволствие на посетителитѣ.

Следи отъ розовата култура или производство въ Сливенъ ще се намѣрятъ и въ народнитѣ пѣсни. Така, въ една пѣсенъ за „Тодорко войникъ“ (отъ Добришко, ср. *Илиевъ*, Сб. нар. умотв., 269—270), която по сюжета се отнася за къмъ XV-я и XVI-я вѣкове, се пѣе за „бахча Сливненска, при бял, при червен трѣндафѣл“. За да се чуятъ сливенскитѣ розни *бахчи* чрезъ народнитѣ пѣсни чакъ къде Добришко, и то при сравнително доволно отдавнашни години, нетрѣмменно трѣбва сливенскитѣ розови градини да сж били действително рѣд-кость за времето си.

Редомъ съ розата, Сливенци сж отглеждали и други индустрени растения, по-вечето отъ които сж били пренесени тукъ презъ робството. Памука, обаче, развъжданъ въ Хасковския окръгъ и въ нѣкои мѣста на Сливенския и даже Ст.-Загорския, е билъ разпространенъ по срѣдноморскитѣ земи още въ срѣднитѣ вѣкове (ср. Heyd, *Gesch des Levantehandels* II, 572 etc.) Любопитно е, че памука се е обработвалъ и въ самата непосредствена Сливенска околностъ. Така, въ труда на английския воененъ, съвременикъ и на Дибичова походъ (1829 г.), се казва, че Сливенъ (*Selimno*) произвеждалъ и *памукъ* (*cotton*): The latter part of this road сочи балканския пѣть при Сливенъ), which is steep and winding, brings the traveller to the fresh climate of *Selimno with its cotton, vines, olives, and rich vegetation, interspersed with meadow land* (ор. cit., p. 49; на p. 244 е *Selimnia* („стрѣмнинитѣ и кривулитѣ на тоя пѣть докарватъ пѣтника въ свежия Сливенъ, при неговитѣ памукъ, лозя, индустрени растения и богата разстителность, попѣстрена съ поляни“). Тукъ подъ израза „*olives*“ не трѣбва да се търсятъ „маслини“, каквиго не растатъ въ Сливенъ, а разнитѣ видове индустрени растения, като ана сонъ, сусамъ, макъ и т. н., които, вѣнъ отъ Сливенъ сж с отглеждали и по долината на Марица. Дори скоро до освобождението, въ Новоселскитѣ лозя се намирали *бахчи* отъ такива индустрени растения, отъ които сж се добивали разни масла. Последенъ представител на тая стара, види се, Сливенска индустрия е билъ нѣкой си турчинъ *Мърдѣлдоу* (къдѣ 1870 г.), който отъ бахчата си въ споменатия край, добивалъ *карамфилово, тѣрчиново, мащерково* (керкликия) и други масла, които успѣшно съперничали на вписанитѣ такива отъ Мала-Азия. Дѣдо Нойко разправяше, че тоя „балсамаджия“ добивалъ даже и афионъ и маково (ашешово) масло. Производителитѣ на тия индустрени масла Сливенци сж наричали *балсамаджии*. Прочутъ такъвъ до 1830 г. е билъ Сливенеца *Мавродия х Кутевъ*, който се преселилъ въ Влашко следъ тая година, а до тогава билъ съдруженъ съ единъ, дошелъ отъ Цариградъ, италианецъ Франческо (изъ Пиемонтъ).